

Zpráva o činnosti
Matice slezské, pobočného spolku v Opavě
v roce 2016

Registrace Matice slezské a nových stanov

Na základě usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. dubna 2015 byly do spolkového rejstříku zapsány nové údaje Matice slezské jako hlavního spolku, a to v podobě, jaká je vyžadována novou legislativou. Do sbírky listin byly vloženy nové stanovy Matice slezské po změnách schválených na shromáždění zástupců oblastí Matice slezské dne 29. 11. 2014 a úpravách vyžádaných Krajským soudem v Ostravě. Název Matice slezské jako hlavního spolku se na základě výjimky dle § 3042 nového občanského zákoníku nemění.

Obdobně jako u hlavního spolku byly v průběhu roku 2016 do spolkového rejstříku zapsány nové údaje většiny místních odborů – pobočných spolků. V této souvislosti bylo nutné provést ještě další změny stanov, které byly schváleny shromážděním zástupců oblastí dne 3.6.2016. Údaje opavského odboru/pobočného spolku byly zapsány na základě usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 1.7.2016. Nový název zní „Matice slezská, pobočný spolek v Opavě“. Zaregistrována byla také nová adresa: Maticní 175/2, Opava.

Orgány pobočného spolku

Výbor

Po celý rok 2016 pracoval výbor v tomto složení:

- předsedkyně: Ing. Jana Novotná Galuszková
- členové: Ing. Vlastimil Kočvara, Ing. Jaromír Breuer, Ing. Pavel Válek, Ing. Dalibor Novotný, Alena Machelová

Funkce místopředsedy dle upravených stanov zůstala i v roce 2016 neobsazena.

V roce 2016 se konalo 15 schůzí výboru, z každé schůze byl pořízen zápis. Většiny výborových schůzí se účastnil také předseda revizní komise Ing. Jedlička.

Revizní komise

Složení revizní komise:

- předseda: Ing. Jiří Jedlička
- členové: Stanislava Benová, Mgr. Zdenka Kočí.

V roce 2016 se uskutečnilo 1 zasedání revizní komise, a to dne 10.3.2016.

V souvislosti se změnami stanov provedenými v roce 2016 byla revizní komise jako oficiální orgán jednotlivých pobočných spolků ze stanov vypuštěna. Tato změna souvisela především s dlouhodobým problémem s personálním obsazením těchto komisí, které mnohé pobočné spolky – včetně toho opavského – řešily. Z těchto důvodů bude činnost revizní komise ukončena.

Členská schůze

V roce 2016 se konala 1 členská schůze, a to dne 17. 3. 2016. Schůze se konala v aule Církevní konzervatoře v Opavě a její program byl obohacen koncertem studentů a pedagogů této konzervatoře.

Základní informace k členské základně v roce 2016:

- noví členové: 1
- ukončili členství: 10
- zemřeli: 5
- vyškrtnutí: 0
- počet členů k 31. 12. 2016: 250, z toho 26 podporujících a 2 čestní

Minimální výše členského příspěvku činila v loňském roce 100,- Kč pro členy výdělečně činné a 50,- Kč pro ostatní.

Odbor má dále 5 kolektivních členů:

- Česká numismatická společnost, pobočka Opava
- Esperantský klub v Opavě
- Pěvecký sbor Křížkovský
- Opavští hudci
- Slezský soubor Heleny Salichové

Matiční dům

Péče o Matiční dům v Opavě jako historické matiční sídlo patří k nejdůležitějším úkolům opavské pobočky, která je vlastníkem budov tvořících celý komplex Matičního domu.

V roce 2016 pokračovala další jednání o pozemcích pod budovami tvořícími komplex Matičního domu. Tyto pozemky, původně v majetku Matice opavské, se nepříznivými historickými událostmi v průběhu minulého století a také změnou legislativy na začátku tohoto století dostaly do vlastnictví státu. Do konce roku 2014 užívala Matice pozemky bezplatně, avšak rokem 2015 bezplatné užívání pozemků skončilo. Vedení opavského spolku, který je vlastníkem budov na těchto pozemcích, dva roky vedlo jednání se zmiňovaným úřadem, obrátilo se s žádostmi o pomoc na zástupce města i poslance (a dokonce i na samotného ministra financí), shromáždilo všechny nezbytné dokumenty, které by pomohly tuto patovou situaci vyřešit a vrátit tento historický majetek zpět do rukou Matice slezské nebo alespoň umožnily užívat pozemky i nadále bezplatně. Bohužel, všechna dosavadní jednání byla neúspěšná a Matici slezské vznikla povinnost platit nájemné ve výši 90 000 Kč ročně. S ohledem na historický význam Matice slezské, resp. její předchůdkyně Matice opavské, její zásluhy o český stát již od 19. století a současný neziskový charakter, který je

dán jejím zaměřením na kulturní a osvětovou činnost a na péči o národní tradice, je stávající situace o to absurdnější a ze strany Matice slezské je vnímána jako velká křivda. Matice slezská nyní znovu musí platit za to, za co již jednou v historii zaplatili její zakladatelé ve snaze zajistit důstojné zázemí pro matiční činnost ve Slezsku.

Dalším nedořešeným problémem zůstávají nevyjasněná práva k Matičnímu domu zapsaná v katastru nemovitostí ve prospěch dávno neexistujícího Školského úřadu v Opavě. Konkrétně se jedná o věcné břemeno užívání a předkupní právo platné do 31. 12. 2021, které bylo zřízeno v roce 1995 v souvislosti s financováním stavební rekonstrukce Matičního domu ze strany Školského úřadu v Opavě pro účely užívání prostor jeho dvěma organizacemi – Pedagogicko-psychologickou poradnou a Zařízením školního stravování. Přestože Školský úřad v Opavě svou činnost ukončil již v roce 2000, nikdo změnu subjektu, v jehož prospěch bylo užívací a předkupní právo zřízeno, neprovedl, a tak vznikl problém určit, na koho tato práva přešla. Po neúspěšném jednání s Moravskoslezským krajem, pod který v roce 2001 přešly výše uvedené organizace (avšak bez jakýchkoli práv a závazků), začala již v roce 2013 jednání v této věci s Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM). ÚZSVM vydal v průběhu roku 2016 v této věci písemné vyjádření, že Školský úřad zanikl bez právního nástupce, čímž tato práva zanikla. Následně bylo nutné dořešit výmaz na Katastrálním úřadu (KÚ). Po neúspěšném opakovaném dotazování na KÚ jak postupovat při výmazu v případě, kdy subjekt oprávněný podat návrh na výmaz práv již dávno zanikl a navíc bez právního nástupce, seznámila předsedkyně s problémem ředitele Zeměměřického a katastrálního inspektorátu (ZaKI) v Opavě. Obsáhlá odpověď ředitele ZaKI však zatím k samotnému výmazu předkupního práva a věcného břemena užívání Matičního domu pro neexistující Školský úřad nepomohla a záležitost nebyla do konce roku 2016 dořešena.

V souvislosti se stavební rekonstrukcí Matičního domu ze strany Školského úřadu v Opavě v roce 1995, na základě které byly uzavřeny nájemní smlouvy s výše uvedenými dvěma organizacemi, tj. Pedagogicko-psychologickou poradnou Opava a Zařízením školního stravování na užívání prostor za symbolické nájemné až do roku 2019 („odbydlování“ vložené investice), oznámil ÚZSVM v červnu 2016 opavské pobočce, že dluží státu částku cca 9,5 mil. Kč. K tomuto závěru došlo Ministerstvo financí na základě přechodu zřizovací funkce u dvou výše uvedených nájemců ze státu na kraj v roce 2001. Dle názoru Ministerstva financí od této chvíle nedochází k upisování a „odbydlování“ vložené investice, protože tyto subjekty již nejsou státní, ale krajské, a tudíž lze dojít k závěru, že Matice slezská dluží státu poměrnou část investice. Opavská pobočka Matice sice ihned uplatnila námitku promlčení této pohledávky, avšak promlčením pohledávky tato nezaniká a z Matice slezské se tak provedenou reformou veřejné správy, změnou legislativy a nevyjasněností kompetencí mezi státem a krajem stal dlužník státu se všemi negativními důsledky.

Po odstěhování Základní umělecké školy Václava Kálíka z Matičního domu v září 2014 byly uvolněné prostory v průběhu roku 2015 obsazeny novými nájemci (spolky „Za Opavu“ a „Bludný kámen“, buddhistickým centrem a Euroregionem Silesia, který si zde zřídil archiv). V prosinci 2016 se podařilo obsadit i poslední zbývající prostory, a to Klubem deskových her Pajdulák. Spolu s dosavadními pěti nájemci, tj. Pedagogicko-psychologickou poradnou, Zařízením školního stravování, p. Borovjakem provozujícím Matiční restauraci, Ing. Gracou, který si pronajímá přilehlou budovu bývalé garáže, a advokátem Mgr. Křížákem stoupl počet nájemců v roce 2016 na 10. V průběhu roku 2016 byly výborem opavské pobočky a radou Moravskoslezského kraje schváleny také nové nájemní smlouvy s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Zařízením školního stravování na pronájem prostor Matičního domu na dalších 20 let (na období od ledna 2020 do konce roku 2039).

Bezproblémový provoz a nezbytnou údržbu Matičního domu po celý rok 2016 zajišťoval Ing. Pavel Válek, který vykonává funkci správce Matičního domu. Správce vykonává „technický dozor“ nad budovami, koordinuje údržbu všech prostor, zajišťuje komunikaci mezi vedením opavské pobočky, nájemci a údržbou, koordinuje práce nezbytné pro zajištění údržby a překládá návrhy na nezbytné investice do Matičního domu. S některými činnostmi správci pomáhá člen výboru Ing. Dalibor Novotný. Kromě externích služeb souvisejících s údržbou a provozováním budov má pobočka uzavřeny dohody o provedení práce na obsluhu kotelny ústředního vytápění Matičního domu a úklidové práce.

Agenda pobočného spolku

Běžnou agendu opavské pobočky v průběhu roku 2016 zajišťovala předsedkyně Ing. Novotná Galuszková ve spolupráci s Ing. Kočvarou. Předsedkyně zajišťovala především finanční řízení pobočky a všech realizovaných projektů, provádění všech bezhotovostních operací, oficiální komunikaci s různými institucemi (např. Finančním úřadem, Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, poskytovateli dotace apod.) a uzavírání smluvních vztahů. V průběhu roku 2016 byly uzavřeny 2 nové nájemní smlouvy a 8 dodatků ke stávajícím nájemním

smlouvám, 3 dohody o provedení práce, 13 smluv a dohod o provedení práce v souvislosti s mezinárodní soutěží Beethovenův Hradec (z toho 3 smlouvy s cizinci). Dále byly v průběhu roku uzavřeny 4 smlouvy o poskytnutí dotací v celkové výši 445 tisíc Kč, vyúčtování všech dotací bylo ze strany opavské pobočky provedeno ve stanovených termínech. Ing. Kočvara zajišťoval především hotovostní příjmy za prodej publikací a členské příspěvky a kontakt s veřejností na sekretariátu v Matičním domě. Dále vykonával funkci odpovědného redaktora Vlastivědných listů (viz dále).

Veškeré bezhotovostní operace opavské pobočky byly po celý rok 2016 prováděny výhradně prostřednictvím internetového bankovníctví, což ušetřilo finanční prostředky na bankovní poplatky. I přes výrazný nárůst bezhotovostních plateb v roce 2016 (včetně plateb ze/do zahraničí souvisejících s organizací mezinárodní soutěže Beethovenův Hradec) tak nedošlo k nárůstu bankovních poplatků.

Stejně jako v předchozím roce, i v roce 2015 účetní a mzdovou agendu odboru zajišťoval externí účetní Ing. Jan Hanslík. Od 1. 1. 2015 přešla opavská pobočka na podvojný účetnictví, které umožňuje mj. podrobněji vedenou účetní agendu či časové rozlišení příjmů a výdajů.

Činnost v oblasti kultury

K nejvýraznějším počínům opavské pobočky v oblasti kultury bezesporu patřila Mezinárodní interpretační soutěž **Beethovenův Hradec**, která patří k nejvýznamnějším kulturním událostem pořádaným v rámci Moravskoslezského kraje i celé České republiky. V roce 2016 se opavská pobočka Matice úspěšně zhostila role organizátora této soutěže již potřetí. V pořadí již 54. ročník, který byl tentokrát určen pro obor klavír, se uskutečnil ve Velké dvoraně Červeného zámku v Hradci nad Moravicí ve dnech 16. – 19. června 2016. Do soutěže se přihlásily téměř tři desítky mladých hudebníků z různých koutů světa, mj. Číny, Francie, Japonska, Jižní Koreje, Kanady, Maďarska, Polska, Slovenska, Slovinska, Uzbekistánu a Ukrajiny. Do Hradce jich nakonec dorazilo o něco méně, což však nic neubralo na vysoké kvalitě předvedených výkonů. Soutěž byla zahájena úvodním slovem předsedkyně Matice slezské Jany Novotné Galuszkové, představením mezinárodní poroty a koncertem s poetickým názvem „Večer zářivé bilance“. Z důvodu náhlé zdravotní indispozice Anny Ryaguzové z Ruska, která měla v rámci slavnostního koncertu vystoupit, se divákům nakonec představila jedna z porotkyň, Arta Arnicane - a její koncert byl fenomenální. „Standing ovation“ sálu zaplněného do posledního místa byl toho důkazem. Samotná tříkolová soutěž probíhala ve dnech 17. – 19. června a vyvrcholila slavnostním vyhlášením výsledků a koncertem laureátů s názvem „Radost z vítězství“, který byl natáčen Českým rozhlasem. Byla udělena 2 první místa a 2 druhá místa a zároveň také několik mimořádných cen (např. Cena Janáčkovy filharmonie Ostrava). Jedním z vítězů se stal teprve patnáctiletý klavírní virtuóz ze Slovenska Martin Chudada, jehož vystoupení na závěrečném koncertu bylo až neuvěřitelné. Druhou vítězkou se stala Saori Toyama z Japonska. O druhé místo se podělili dva čeští účastníci – Tomáš Vrána a Karel Vrtiška.

V rámci zahajovacího koncertu dne 16. 6. 2016 se neplánovaně divákům představila jedna z porotkyň – Arta Arnicané, která sklídila velký úspěch.

Jedním z vítězů se stal teprve patnáctiletý klavírní virtuóz ze Slovenska Martin Chudada.

Saori Toyama z Japonska se také umístila na 1. místě.

Souběžně s realizací Beethovenova Hradce 2016 byly připraveny základní podmínky pro 55. ročník soutěže, jejím hlavním organizátorem však Matice slezská již nadále nebude. Z důvodu velké organizační náročnosti této mezinárodní akce bylo dohodnuto, že funkci hlavního organizátora nově převezme Církevní konzervatoř Opava. Matice slezská však pro tento ročník věnovala mimořádnou cenu pro nejlepšího soutěžícího z České republiky a i nadále se bude podílet na propagaci této významné mezinárodní akce.

Také v loňském roce opavská pobočka Matice slezské zaštitila anketu „Opavská Thálie“, která je realizována ve spolupráci se Slezským divadlem v Opavě a sponzory. Cenu diváka za umělecký přínos Slezskému divadlu v Opavě v sezóně 2015/2016 získal Daniel Volný, člen činoherního souboru Slezského divadla. V průběhu roku 2016 proběhla jednání s novým ředitelem Slezského divadla Iljou Rackem ml. o další budoucnosti této ankety.

V průběhu roku opavská pobočka finančně podporovala činnost výtvarné skupiny X, která mj. uspořádala výstavu v rámci tradičního festivalu „Bezručova Opava“ pořádaného Statutárním městem Opava.

V souvislosti s dlouhodobým cílem finanční stabilizace opavské pobočky nebyly v průběhu roku 2016 finančně podporovány akce, které pobočka sama neorganizuje, ale na kterých se v předchozích letech finančně podílela (např. Třebovický koláč, Festival duchovní hudby apod.).

Ediční činnost

Hlavním edičním počinem opavské pobočky v roce 2016 byly **Vlastivědné listy Slezska a severní Moravy**. Činnosti spojené s vydáním již 42. ročníku tohoto časopisu opět zajišťoval Ing. Kočvara, který jako odpovědný redaktor prováděl všechny práce redaktorské, editorské, technické a částečně i autorské. Redakční radu dále tvořili tito pracovníci odborných pracovišť Moravskoslezského kraje: Martin Sosna (výkonný redaktor), Kateřina Barcušová, Jaroslav Burda, Květoslav Growka, Karel Chobot, Zdeněk Jirásek, Jiřina Kábrtová, Jaromíra Knapíková, Zdeněk Majkus, Jakub Mamula, Jiří Pecháček, Pavel Petr, Magda Plačková, Blažena Przybylová, Milan Velička. Byla vydána dvě čísla, každé v nákladu 500 kusů. Časopis vyšel v červnu a prosinci. Distribuci časopisu zajišťoval Ing. Kočvara ve spolupráci s předsedkyní.

V roce 2016 vyšlo pouze jedno číslo **Zpravodaje Matice slezské** (číslo 77). Byl distribuován všem členům opavské pobočky, ostatním pobočkám Matice slezské a také dalším zájemcům. V elektronické verzi byl také zveřejněn na internetových stránkách Matice slezské.

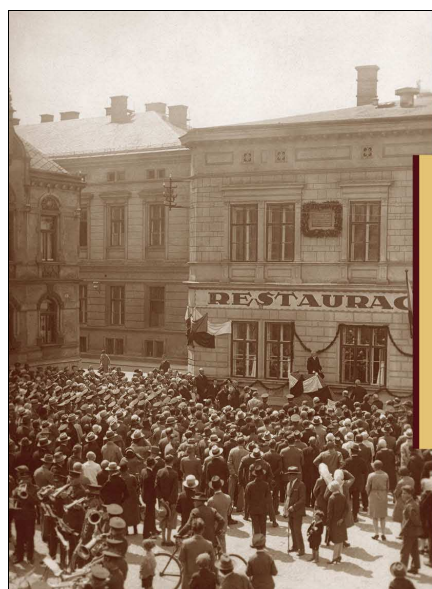
V průběhu roku 2016 současně probíhal prodej dříve vydaných publikací včetně starších čísel Vlastivědných listů. Agendu spojenou s tímto prodejem zajišťovala předsedkyně ve spolupráci s Ing. Kočvarou. Kompletní knižní nabídka Matice slezské je k dispozici na internetových stránkách Matice slezské, její průběžnou aktualizaci zajišťuje předsedkyně.

Zájezdy

V roce 2016 opavská pobočka neorganizovala žádný zájezd.

Vzdělávací, osvětová a propagační činnost

U příležitosti nadcházejícího 140. výročí matiční činnosti ve Slezsku, které připadá na rok 2017, připravilo Slezské zemské muzeum ve spolupráci s opavskou pobočkou Matice zajímavou výstavu „Matice opavská a spolkový život ve Slezsku“. Její vernisáž se uskutečnila dne 6.12.2016 a byla spojena s komentovanou prohlídkou s autory výstavy Ondřejem Haničákem a Martinem Janákem.

Slezské zemské muzeum Vás zve na zahájení výstavy

MATICE OPAVSKÁ A SPOLKOVÝ ŽIVOT VE SLEZSKU

v úterý 6. prosince 2016 v 17.00 hodin
v Historické výstavní budově Slezského zemského muzea
Komenského 10, Opava

Součástí zahájení bude komentovaná prohlídka
s autory výstavy Ondřejem Haničákem a Martinem Janákem.

200 LET MUZEJNICTVÍ
1814 OPAVA 1817 BRNO 1818 PRAHA

Zástupci Matice slezské se v průběhu roku 2016 účastnili veřejných pietních a slavnostních akcí pořádaných v Opavě. Na těchto akcích opavskou pobočku zastupoval člen výboru Ing. Breuer.

Nedílnou součástí osvětové a propagační činnosti moderní doby jsou internetové stránky. Matice slezská provozuje vlastní stránky www.maticeslezska-opava.cz, a přestože jsou tyto stránky věnovány celé Matici slezské, jsou plně provozovány a financovány opavskou pobočkou. V průběhu roku 2016 byly stránky průběžně aktualizovány a doplňovány.

Závěrečné shrnutí

Současná činnost opavské pobočky navazuje na historické poslání i formy činnosti Matice opavské, resp. Matice slezské a přizpůsobuje je potřebám dnešní doby. Činnost opavské pobočky se odehrává v mnoha oblastech, je velmi široká a tím finančně i personálně velmi náročná. Většina aktivit je ze strany členů opavské pobočky Matice slezské zajišťována jako dobrovolnická, t.z. neplacená práce, popř. placená pouze symbolicky, a okruh aktivních členů podílejících se na realizaci jednotlivých úkolů je poměrně úzký, s vysokým věkovým průměrem nebo pracovním vytížením. Přestože se v roce 2016 podařilo další rozdělení úkolů, původně zajišťovaných jen tajemníkem, mezi více osob, zejména pak mezi předsedkyni a další členy výboru, stále zůstává potřeba najít výkonného pracovníka, který by převzal plnění a koordinaci většiny výše uvedených činností. Bohužel finanční podmínky opavské pobočky i přes určitou stabilizaci finanční situace neumožňují plně placenou pracovní sílu.

Zpracovala: Ing. Jana Novotná Galuszková
V Opavě dne 21. dubna 2017